

LINKSGEWONDEN LAURIA'S VAN RITTHEM

door

E. Gittenberger

Het is algemeen bekend dat de windingsrichting van slakkehuisjes erfelijk bepaald is. Het betreft hier een klassiek voorbeeld van een zogenaamd maternaal effect: het genotype van de eicelproducent (gewoonlijk als moeder aangeduid, maar bij hermafroditische dieren ligt dat wat moeilijk) bepaalt de windingsrichting van alle uit die eicellen na bevruchting voortkomende jongen.

Dat heeft onder andere als consequentie dat (1) als rechtswindend dominant is, (2) de eicelproducent heterozygoot, (3) de eicel de recessieve factor linkswindend heeft meegekregen, en (4) die eicel bevrucht wordt door een spermatozoïde met eveneens de factor linkswindend, er (5) een rechtsgewonden individu ontstaat dat desalniettemin homozygoot voor linkswindend is. Het onder (5) genoemde individu zal eicellen leveren die op basis van de erfelijke eigenschappen van de producent (!) allemaal zullen uitgroeien tot linksgewonden individuen (de producent is immers homozygoot voor die eigenschap), dus ongeacht de genetische bagage van de latere, bevruchtende spermatozoïde. Als laatstgenoemde spermatozoïde dus bijvoorbeeld de factor rechtswindend bezit, krijgen we weliswaar uiteraard een heterozygoot, maar toch linksgewonden individu, en dat terwijl rechtswindend dominant is. Om draaijerig van te worden.

Het is niet bekend of de windingsrichting in alle gevallen uitsluitend van erfelijke factoren afhangt. Het is in dit kader opvallend dat er nu twee linksgewonden *Lauria*'s van Ritthem bekend zijn. De Bruyne (1993: 96) meldde zo'n exemplaar van die plaats en Gittenberger (1963: 1105) deed 30 jaar eerder hetzelfde. Wie weet, misschien liggen er nog meer linksgewonden *Lauria*'s uit Ritthem in een of andere collectie. Als dat het geval is, wordt de waarschijnlijkheid groter dat er hier een erfelijke factor in het spel is.

Geciteerde literatuur

- Bruyne, R.H. de, 1993. Een linksgewonden *Lauria* van Ritthem. Corresp.-blad N.M.V. 273: 96.
 Gittenberger, E., 1963. Linksgewonden *Lauria* en *Pupilla*. Corresp.-blad N.M.V. 106: 1105.

